

Det er de væsentligste af de Principper, hvorpaa Lovforslaget er bygget. Jeg anbefaler Lovforslaget til det høje Tings Velvillie. Jeg ved jo vel, at der er dem, der sige: De sjællandske Bønder have haft Selvstyre, de have selv valgt deres Formand, deres Revisorer og deres Bestyrelse, lad dem derfor nu ligge, som de have redet! Ja, saadan kan man jo sige, naar man er tilstrækkelig haardhjertet, men jeg har den Opfattelse, at der Gudskelov endnu her i vort Land er saa megen Samfølelse og Fællesskabsfølelse, at man ikke er kold og ligegyldig overfor Ulykker, der ramme større eller mindre Dele af vort Samfund. Og her er virkelig en Ulykke, her staa vi overfor en Ulykke, der har ramt en stor Del af vort Land, idet den berører saa godt som en hel Landsdel. Vi staa overfor Sparere, hvis Tal udgør over 31,000 Personer, vi staa overfor Pantedebitorer, der skyldte ca. 27 Mill. Kr., og begge Parter ville være vanskeligt og ilde stillede, dersom der ikke ydes Hjælp fra Statens Side. Jeg appellerer derfor til dette Tings Velvillie. Her er jo ikke noget juridisk Krav, der kan gøres gældende, men her er et Billighedshensyn, som den ene Landsmand og den ene Landsdel tager til den anden, naar det gaar en Landsdel ilde. Det eneste, man kan sige, er, at den sjællandske Befolkning tør gøre Regning paa, at Staten, om ikke i saa stor Udstrækning, saa dog i nogen Maade, vil stille sig liberalt overfor den Befolkning, der her er Tale om, eftersom Staten viste sin store Beredvilighed til at træde til, da Bankkrisen forrige Aar indtraadte. Jeg ved jo meget vel, at der er stor Forskel paa Bankkrisen og paa Den sjællandske Bondestands Sparekasses Fald, men een Kendsgerning slipper man jo aldrig bort fra, og det er den, at Følgen af Statsgarantien overfor Bankkrakket er den, at ikke en eneste, der har indskudt Penge i de to fallerede Banker i København, har tabt en Øre. Og hvorved er Forholdet blevet det, at de ikke have tabt saa meget som en Øre? Det er jo derved, at Staten traadte til i Forening med de fem københavnske Banker. Var Staten ikke traadt til med en Garantikapital paa 10 Mill. og Bankerne med en lignende Garantikapital, vilde der være afstedkommet store Tab ogsaa for de københavnske Sparere. Det er undgaaet, og saa vil den jævne Bonde ganske naturligt ræsonnere som saa: Har Lovgivningsmagten stillet sig saa liberalt og hensynsfuldt overfor Bankkrisen, en Hensynsfuldhed,

der har haft den absolutte Følge, at ingen, der var Sparer eller Indskyder i disse Banker, har tabt noget, er det da ganske naturligt, at Staten, at Samfundet stiller sig paa samme velvillige Maade her, om end ikke i en saadan Udstrækning. Her kræves der da ogsaa et betydeligt Tab til Sparerne, idet man forlanger, at de skulle afskrive 25 pCt., og er det ikke nok til at faa Kassen solvent, ja selvfølgelig, saa maa man afskrive mere. Jeg tror, den sjællandske Befolkning har Krav paa en saadan Velvillie, en saadan Hensyntagen fra Rigsdagens Side, og derfor anbefaler jeg Sagen saa varmt, jeg kan, til det høje Tings Velvillie.

Bramsen: Som den højtærede Indenrigsminister har gjort Rede for, er Lovforslagets Formaal at muliggøre Genaabningen af Den sjællandske Bondestands Sparekasse, denne Sparekasse, som siden den 8. September har været lukket i Henhold til Sparekasseloven. Dette Formaal søger Lovforslaget opnaaet derved, at Kassens Underskud bringes ud af Verden paa den Maade, at paa den ene Side Sparerne give Afkald paa 25 pCt. af deres Tilgodehavende, og at paa den anden Side Statskassen yder Sparerne en Gave paa 4 Mill. Kr. og et Laan i 10 Aar af 5 Mill. Kr. til 3 pCt. Rente. Da nu Regeringen med fuld Ret og Nødvendighed i Lovforslagets Bemærkninger udtaler, at „det er en selvfølgelig Betingelse for Sparekassens Genaabning, at der tilvejebringes fuld Solvens for Kassen“, er det naturligt og nødvendigt, at Regeringen ogsaa søger at paavise, at der ved de tre Foranstaltninger, jeg nævnte, virkelig vil være Dækning for Kassens Underskud.

Regeringens Beregning, hvis Resultat den højtærede Minister angav i korte Træk, ser saaledes ud: Den kritiske Revision af Sparekassens Status viser pr. 11. December i Fjor et Underskud paa 15,121,502 Kr. 49 Ø. Drages herfra Reservefonden, forringes Underskuddet med 659,234 Kr. 20 Ø. Men der vil samtidig være at regne som Driftsunderskud i de 4 Maaneder fra December Termin et Beløb paa 200,000 Kr. Derefter bliver det effektive Underskud 14,662,268 Kr., og dette Beløb har Regeringen under Hensyn til Udgifterne i den Tid, der vil forløbe fra den tidligere Beregning og indtil man kan faa en Afslutning, afrundet til 14,700,000 Kr., det Tal, den højtærede Minister nævnte. For at Kassen skal blive solvent, fordres altsaa denne Sum tilveje-